

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 19Ek/1757/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123360629
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Turzová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123360629.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, IČO: 30 794 536, so sídlom Dr. Alexandra 1544/61, 060 01 Kežmarok, proti povinnej: A. B., C. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX E., o vymoženie zameškaného výživného a bežného výživného, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/1757/2023 zo dňa 21. 09. 2023, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/1757/2023 zo dňa 21. 09. 2023 **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/1757/2023 zo dňa 21. 09. 2023 vyššia súdna úradníčka zamietla návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. b) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) v časti o vymoženie sumy 66,68 Eur. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že oprávnený si návrhom na vykonanie exekúcie uplatnil zameškané výživné vo výške 2.386,64 Eur a bežné výživné. Exekučný súd je v exekučnom konaní viazaný exekučným titulom, a nemôže ho meniť ani rušiť, ani nariadiť výkon exekúcie nad rozsah exekučného titulu. Zameškané výživné za mesiac september 2020 je vo výške 12,75,- Eur (30 % životného minima na jedno dieťa počnúc od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 18. 09. 2020). Za mesiac september 2020 má oprávnený nárok na alikvótnu časť výživného od 18. 09. 2020 do 30. 09. 2020, t.j. 29.42 Eur / 30 dní v mesiaci september x 13 dní od 18. 09. 2020 do 30. 09. 2020 = 12,75 Eur. Zameškané výživné od septembra 2020 do júna 2023 bude teda vo výške 4.085,16,- Eur - 1.765,20,- Eur, ktoré uhradila, t. j. zameškané výživné bude teda vo výške 2.319,96,- Eur a nie vo výške 2.386,64,-Eur ako si uplatnil oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti potom oprávneným uplatnené výživné vo výške 2.386,64,-Eur je uplatnené v rozpore s exekučným titulom. Oprávnenému prislúcha alikvótna časť výživného za mesiac 09/2020 vo výške 12,75,-Eur, teda zameškané výživné vo výške 2.319,96,-Eur. Preto vyššia súdna úradníčka návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v alikvótnej časti zameškaného výživného za mesiac 09/2020 vo výške 66,68,-Eur podľa § 53 ods. 3 písm. a) v spojení s § 53 ods. 4 prvej vety Exekučného poriadku zamietla.

2. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podal v zákonom stanovenej lehote oprávnený sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že z dôvodu, že náhradné výživné sa vypláca za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca V zmysle Uznesenia Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 5P/124/2020-9, IČS:XXXXXXXXXX zo dňa 22. 09. 2020 je matka povinná F. A. B., C. D., nar. XX. XX. XXXX, j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletej G. B., nar. XX. XX. XXXX, maloletého H. B., nar. XX. XX. XXXX, maloletého I. B., nar. XX. XX. XXXX a maloletej J. B., nar. XX. XX. XXXX, na každé maloleté dieťa sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrované nepľnoleté dieťa vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 18. 09. 2020 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok a v

zmysle zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. § 8 výplata náhradného výživného: (1) Náhradné výživné priznané oprávnenej osobe podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu, druhého bodu alebo piateho bodu sa vypláca preddavkovo. (2) Úrad vypláca náhradné výživné poberateľovi náhradného výživného v hotovosti mesačne pozadu, najskôr od prvého dňa v mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť, ak tento zákon neustanovuje inak. Náhradné výživné sa vypláca za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca. Náhradné výživné sa nevypláca do cudziny.

3. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

4. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

5. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

6. Podľa § 239 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

7. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

8. Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenu osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť nebola podaná dôvodne, a preto ju zamietol.

10. Treba konštatovať, že vyššia súdna úradníčka správne zistila skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobila aj správny právny záver a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnila. Odôvodnenie napadnutého uznesenia súd považuje za dostatočné, jasné a za vecne správne. Sťažnosťou napadnuté uznesenie spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia a jeho prípadnej arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti. V tomto smere je ďalej potrebné poukázať na znenie ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sťažovateľa, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv.

11. Na podporu správnosti rozhodnutia vyššej súdnej úradníčky súd prvej inštancie nad rámec dopĺňa, že exekučným titulom – výrokom II. uznesenia Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/124/2020 zo dňa

22. 09. 2020 (vykonateľným dňa 29. 10. 2020) bola povinná zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí: G. B., nar. XX. XX. XXXX, H. B., nar. XX. XX. XXXX, I. B., nar. XX. XX. XXXX a J. B., nar. XX. XX. XXXX, na každé maloleté dieťa sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 18. 09. 2020 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

12. Vychádzajúc z obsahu podanej sťažnosti ako aj obsahu exekučného spisu je zrejmé, že oprávnený v danom prípade namieta postup vyššej súdnej úradníčky, ktorá pri výpočte zameškaného výživného v mesiaci september 2020 vychádzala z jeho alikvótnej časti (t.j. z časti výživného pripadajúceho na obdobie od 18. 09. 2020 do 30. 09. 2020), pričom podľa oprávneného výživné za tento mesiac patrí v plnej sume, pretože tak je vyplácané náhradné výživné.

13. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia, podanej sťažnosti a relevantnej právnej úpravy musí sťažnostný súd konštatovať, že záver vyššej súdnej úradníčky je právne správny. Vyššia súdna úradníčka správne poukázala na to, že rozhodnutie určujúce vyživovaciu povinnosť túto vyživovaciu povinnosť nezakladá, pretože tá vzniká zo zákona. Súdne rozhodnutie len deklaruje jej výšku (koľko), obdobie (od kedy) a platobné miesto (kde), kde má byť výživné poukazované. Práve v súvislosti s obdobím, na ktoré sa vyživovacia povinnosť určuje/upravuje, sťažnostný súd dáva do pozornosti, že začiatok tohto obdobia sa odvíja od účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti. O účinnosti rozhoduje súd, t.j. rozhoduje o tom, od kedy (od akého dátumu/momentu) je povinný rodič zaviazaný k vyživovacej povinnosti v určenej výške, pričom tento moment môže podľa skutkových okolností konkrétnej veci naviazať napríklad na konkrétny deň, na deň podania návrhu na začatie konania alebo na deň právoplatnosti rozhodnutia, ktorým rozhoduje o vyživovacej povinnosti. Tu sťažnostný súd poukazuje na § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý upravuje, že výživné možno priznať odo dňa začatia súdneho konania a ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, tak výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania. Pokiaľ teda súdne rozhodnutie určí, že úprava vyživovacej povinnosti nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia, znamená to, že od určeného dňa, t.j. odo dňa právoplatnosti, je povinný rodič zaviazaný k vyživovacej povinnosti v zmysle súdneho rozhodnutia a v prípade, že účinnosť úpravy vyživovacej povinnosti nastane v priebehu mesiaca samotné výživné patrí len v alikvótnej časti. Uvedené zodpovedá i pravidlám logického uvažovania, pretože ak by súd akceptoval výklad oprávneného, určenie dátumu účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti by nemalo praktický význam, keď v každom jednotlivom prípade by účinnosť nastala vždy k prvému dňu príslušného mesiaca, v ktorom by rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť resp. by nastala iná okolnosť, na ktorú súd naviazal účinnosť úpravy. Tento záver oprávneného nepodporuje ani právna úprava Zákona o rodine a ani zaužívaná súdna prax, keď na účely výpočtu zameškaného výživného za stavu, že účinnosť úpravy nastáva v priebehu mesiaca sa v zásade vždy vychádza z alikvótnej časti výživného v dotknutom mesiaci (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/18/2021 zo dňa 28. 06. 2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/197/2021 zo dňa 16. 03. 2022, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoP/1/2022 zo dňa 23. 02. 2022, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/367/2020 zo dňa 26. 10. 2021 a iné). Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že výška výživného je určená výškou životného minima, ktoré sa stanovuje pevnou sumou mesačne, nie na dni. To, že sa výživné stanovuje pevnou sumou podľa názoru sťažnostného súdu neznamena, že jeho výška je v priebehu mesiaca nemenná. Naopak, sťažnostný súd má za to, že zmyslom výživného je pokrývať výdavky maloletého dieťaťa na každý deň príslušného mesiaca, z čoho následne vyplýva, že ak v priebehu mesiaca dôjde k zmene vyživovacej povinnosti, táto zmena je účinná odo dňa, ktorý určil súd, nie od prvého dňa nasledujúceho mesiaca.

14. Pokiaľ oprávnený argumentoval tým, že „náhradné výživné sa vypláca za celý kalendárny mesiac,“ uvedené sťažnostný súd nepovažoval v danom prípade za relevantné. Náhradné výživné možno považovať za sociálnu dávku, ktorej pravidlá vyplácania vyplývajú z osobitného predpisu, nie zo Zákona o rodine, pričom o tom, v akej výške a kedy sa táto dávka vyplatí, rozhoduje oprávnený, teda úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Túto dávku nemožno stotožňovať s vyživovacou povinnosťou rodičov voči maloletým deťom podľa Zákona o rodine, o ktorej rozhoduje súd, pričom exekučný súd je týmto rozhodnutím viazaný a nemôže v prospech oprávnených vymáhať viac než im exekučný titul priznáva.

15. Hoci výklad exekučného súdu v danej veci sa oprávnenému môže javiť ako v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa. Môže tomu tak byť, avšak len za týchto konkrétnych skutkových okolností, pretože

pokiaľ by došlo napr. k zvýšeniu vyživovacej povinnosti v priebehu mesiaca, je naopak v záujme maloletého dieťaťa, aby zvýšeným výživným povinný rodič prispieval odo dňa účinnosti úpravy a nie až od nasledujúceho mesiaca. V nadväznosti aj na tento príklad tak sťažnostný súd nevidí dôvod na rozdielny výklad a postup.

16. Premietnutím vyššie uvedeného na prejednávajúcu vec tak vyššia súdna úradníčka správne rozhodla, keď konštatovala, že vzhľadom na to, že úprava vyživovacej povinnosti nadobudla účinnosť dňa 18. 09. 2020 (t.j. od dňa, ktorý určil exekučný titul), za mesiac september 2020 mali maloleté deti nárok na výživné len v alikvótnej časti zodpovedajúcej obdobiu od účinnosti exekučného titulu do posledného dňa v príslušnom mesiaci (t.j. od 18. 09. 2020 do 30. 09. 2020). V nadväznosti na uvedené následne správne určila aj výšku zameškaného výživného na sumu 2.319,96 Eur, čo predstavuje zameškané výživné za obdobie od 18. 09. 2020 do 30. 06. 2023. Keďže oprávnený uplatnil k vymoženiu nárok na zameškané výživné v sume 2.386,64 Eur, vyššia súdna úradníčka správne rozhodla, keď návrh na vykonanie exekúcie zamietla v časti o vymoženie sumy 66,68 Eur.

17. Uvedenými úvahami tak sťažnostný súd dospel k záveru o nedôvodnosti sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/1757/2023 zo dňa 21. 09. 2023, a preto nemohol inak než podanú sťažnosť v celom rozsahu zamietnuť.

18. Keďže predmetom sťažnosti nebolo uznesenie, ktorým by sa konanie končilo a súčasne do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), a teda by nebolo medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov tohto konania, súd prvej inštancie o trovách sťažnostného konania nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).